

Neklidné roky 1938 – 1945

Podzim 1938

Po Mnichovské konferenci a obsazení Sudet Německem se Dvůr Králové nad Labem ocitl v enklávě ze tří stran obklopené zabraným územím. Hranice okleštěné Československé republiky vedla dokonce tak, že celý levý břeh přehradní nádrže včetně levé šoupátkové věže se ocitl mimo území republiky. Přehradu obsadili na několik týdnů němečtí vojáci a po jejich odchodu zůstala na místě spoušť.

Ve služební knize hrázny Fejk zaznamenal:

„Dne 9. října 1938 byla z rozkazu čsl. vojenských orgánů přehrada s ustupujícím čsl. vojskem opuštěna a klíče od přehradních objektů odevzdány na četnické stanici v Bílé Třešně. Dne 10. října byl jsem okresním úřadem ve Dvoře Král. n/L, prostřednictvím četnické stanice v Bílé Třešně vyzván, abych se na přehradu ihned vrátil a službu vykonával dále až do odvolání. Přehrada byla okupována téhož dne ve 22 hod. za přítomnosti čsl. státní policie, při tomto aktu zaručená mi byla velkým důstojníkem něm. oddílů osobní bezpečnost.“

Dne 24. listopadu při předání přehradu zpět k Česko-Slovenské rep. byl přítomen p. vrch. tech. komisař Ing. Hüttl, za fy Ing. Filip 1 pán, vrch. stráž. Zajiček z Bílé Třešně, finanční stráž a dozor přehrady. Klíče od přehrady byly odevzdány styčným důst. od říšsko něm. policie a tento odevzdal je na Okres. úřadě ve Dvoře Králové n/L, kdy byly vyzvednuty.

Zjištěno bylo:

Okolo domku hrázného bylo vše přeházeno, rozbito a mnoho věcí odvezeno a neb zničeno. Vrata u vchodu na dvůr byly rozbity a pohozeny stranou. Ve všech místnostech byly stěny poškozeny buď otlučený a neb zaraženými hřebíky. V kanceláři scházely obě telef. stanice, některé spisy, zásuvky od stolků byly poškozeny, zámky utrhány apod. Pod přehradou scházel dálkový limnigraf, který byl odcizen. Celkově bylo shledáno vše ve velmi špatném stavu.“

Ani po předání přehradu zpět Československé republice v listopadu 1938 nebyla situace vyřešena – levý břeh včetně levé šoupátkové věže zůstal za hranicí. Město Dvůr Králové nad Labem píše 8. prosince 1938 příslušným úřadům:

„...Upozorňujeme také, že v sousedství Dvora Králové nad Labem ležící labská údolní přehrada v Tešnově, byla sice 24. listopadu 1938 uvolněna, že však její levá šoupátková šachta je dosud v zabraném území a že tímto stavem je ohrožen provoz a funkce přehrady, která je důležitá nejen pro město Dvůr Králové n. L., ale i pro celou oblast, pod ní na Labi ležící...“ (kronika města)

Až 3.1.1939 byla provedena „...korektura hranic na levém břehu přehrady a sice tak, že do ČSR přišla ještě levá šoupátková věž, levá přepadavá šachta a část těsnící zdi...“ (služební kniha)

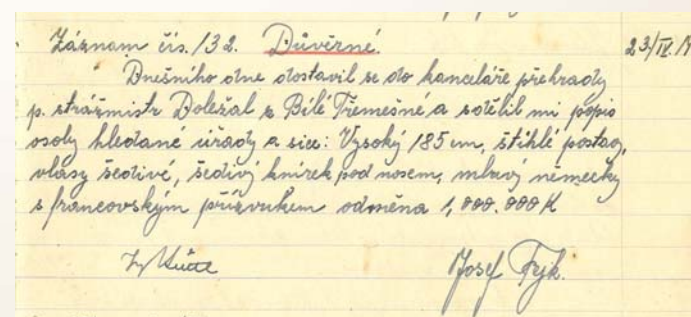

Půběh státní hranice na podzim 1938

Válečné roky

Ve služební knize jsou v letech 2. světové války převážně technické záznamy (od roku 1943 do března 1945 v němčině). Pouze občas problemne zmínka o mimořádné válečné situaci, jako v důvěrném záznamu z 23. 4. 1942.

Konec 2. světové války

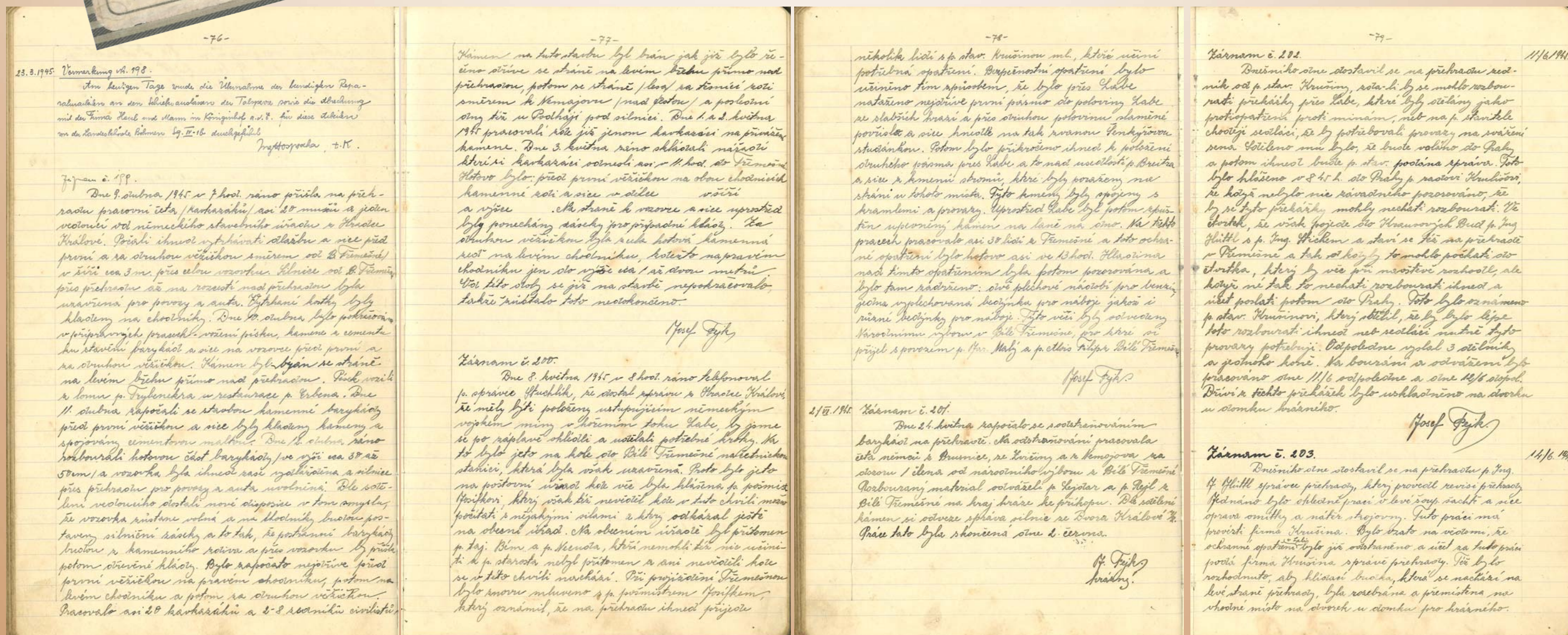
Čtyři strany služební knihy, na kterých jsou autenticky zaznamenané události konce války na přehradě:

V záznamu č. 199 hrázny Fejk popisuje stavbu barikád na hrázi v dubnu 1945, organizovanou německým stavebním úřadem.

Záznam č. 200 se věnuje opatřením proti minám, které měly být položeny ustupujícím německým vojskem v Labi. Tato opatření byla prováděna 8. května 1945.

Záznam č. 201 popisuje odstraňování barikád z hráze dne 24. května 1945.

Podle záznamu č. 202 došlo 11. a 12. 6. 1945 k rozebrání překážek proti minám, neboť sedláci „...by potřebovali provazy na svážení sena.“

Záznamy 198 – 203 ze služební knihy